

Darius Kontrimas

**Burbaičių piliakalnio su gyvenvieta (24507) teritorijos, Kelmės r. sav., Burbaičių k.,
žvalgomųjų archeologinių tyrimų 2013 metais
ATASKAITA**

Vilnius

2014

Turinys

Įvadas.....	2
Duomenys apie tyrimų vietą.....	3
Tyrimų eiga	4
Šūrfas 1	4
Šūrfas 2	4
Šūrfas 3	4
Šūrfas 4	5
Šūrfas 5	5
Šūrfas 6	6
Šūrfas 7	6
Žvalgymai	7
Išvados	8
Radinių sąrašas	9
Fotonuotrukų sąrašas	12
Fotonuotraukos	14
Radinių fotonuotraukos	14
Fotofiksacija	17
Planų ir brėžinių sąrašas	25
Planai ir brėžiniai.....	26
Priedai.....	34
Tyrimų projektas	34
Tyrimų leidimas.....	42
Radinių perdavimo aktas	43

Ivadas

2013 m., pagal Burbaičių piliakalnio aplinkos sutvarkymo ir infrastruktūros gerinimo projektą, Burbaičių piliakalnio, vad. Piliuku (5100), aplinkoje esamus susidėvėjusius laiptus buvo numatyta keisti naujais, taip pat įrengiant naujus takus. Atsižvelgiant į esamą reljefą ir esamus laiptus, projektuojami penkių tipų laiptai, takai. Laiptus numatyta įrengti ant gręžtinių 5 – 15 cm skersmens pamatų, kurie gręžiami iki 1,2 m gylio. Bendras projektuojamų laiptų ir takų ilgis ~200 m. Dabartiniai laiptai yra įrengti didžiajame piliakalnio šlaite ir į šiaurės rytus nuo piliakalnio, upės link. Prieš suprojektuotų darbų pradžią buvo būtina atlikti žvalgomuosius archeologinius tyrimus ir nustatyti kultūrinio sluoksnio storį, išlikimo laipsnį, datuoti kultūrinio sluoksnio horizontus bei nustatyti detaliųjų tyrimų reikalingumą ir apribojimus suprojektuotiems darbams.

Žvalgomuosius tyrimus lapkričio mėn. atliko IĮ „Senų senovė“. Žvalgomieji archeologiniai tyrimai vykdyti pagal Mokslinės archeologijos komisijos 2013-10-22 aprobuotą projektą. Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos 2013-10-24 archeologui Dariui Kontrimui išdavė leidimą Nr. LA-392.

Tyrimuose be ataskaitos autoriaus dalyvavo archeologas Gediminas Jonutis, darbuotojas Midaugas Černiauskas. Visas gruntas kastas rankiniu būdu. Radiniai ir struktūros fiksuotos lazeriniu tacheometru, prieš tai kontrolinių taškų koordinatės nustačius GPS imtuvu nuo LitPos tinklo. Ataskaitoje tirtų šurfų, radinių koordinatės pateikiamos LKS – 94 sistemoje, absoliutiniai aukščiai – Baltijos aukščių sistemoje. Tyrimų metu naudotas metalų ieškiklis Minelab Safari. Šurfų vietose įvesta metrinė sistema stratigrafijos aprašymui palengvinti. Kai kuriems ypač smulkiems radiniams (molio tinkui), atsižvelgiant į jų fragmentiškumą, suteiktas vienas inventorinis numeris. Ataskaitoje pateikiamos radinių fotonuotraukos prieš restauravimą. Tarpusavyje besijungiančios keramikos šukės klijuotos PBMA klijais. Radiniai perduoti Kelmės krašto muziejui. Pateikiamos fotonuotraukos ir planai daryti ataskaitos autoriaus.

Duomenys apie tyrimų vietą

Burbaičių piliakalnis įrengtas kranto kyšulyje. Iš šiaurės ir šiaurės vakarų jį juosia Kražantė, iš pietvakarių – bevardis upelis, iš pietų – griova, nusileidžianti į upelį. Iš pietryčių prieina gretima aukštuma. Piliakalnio šlaitai statūs, į Kražantę ir upelį jie yra iki 25 m aukščio. Piliakalnį nuo aukštumos skiria 30 m ilgio, 15 m pločio ir apie 1,5 m gylio griovys. Viršuje yra apie 18 m skersmens aikštelė, kurią iš rytų ir pietryčių juosia pylimas. Jis iki 9,5 m aukščio nuo aikštelės ir 10 m aukščio išorėje. Aikštelės vakariniame gale yra antras apie 1 m aukščio pylimas. Už pylimo šlaitas palyginti nuolaidžiai leidžiasi šiaurės vakarų kryptimi – Kražantės ir bevardžio upelio santakos link. Šiame šlaite, apie 15 m žemiau aikštelės, yra antroji 20x18 m dydžio aikštelė. Ji pakilusi apie 10 m nuo vandens lygio. Gyvenvietė yra į pietryčius nuo piliakalnio esančiame lygiame lauke ir į pietvakarius už bevardžio upelio gana lygiame lauke.

Prie pietinio piliakalnio šlaito 1992 – 1994 m. buvo vykdomi upės vagos ir pakrantės stabilizavimo darbai, nes potvynių metu žymiai pakilęs vanduo ardydavo piliakalnio šlaitą. Šiuo metu mediniai laiptai yra įrengti didžiajame piliakalnio pylime bei prie rytinio šlaito. Prie didžiojo piliakalnio pylimo, pietrytinėje jo dalyje, yra įrengta pavėsinė. Į pietus esančioje dauboje anksčiau buvo įrengta lauko scena, kurios dabar nėra – paviršius čia dirbtinai išlygintas (apie 70 m²). Kylant link pylimo, nuo buvusios scenos vietos yra seni susidėvėję mediniai suolai. Taip pat prie piliakalnio įrengtos kelios šiukšliadėžės, didelė laužavietė.

Piliakalnis datuojamas I tūkstantmečio 2-a p. – II tūkstantmečio pr.

Anksčiau archeologiniai tyrimai piliakalnio aplinkoje nevykdyti, išskyrus A. Tautavičiaus 1967 m. atliktus žvalgymus, kurių metu piliakalnio pagrindinėje aikštelėje rasta grublėtos keramikos (Tautavičius A., 1967 m. žvalgomosios archeologinės ekspedicijos ataskaita, Vilnius, 1968, p. 15, LII, B. 292).

Tyrimų eiga

Žvalgomųjų tyrimų metu tirti septyni nuo 1x1 iki 2x2 m dydžio šurfai. Šurfai orientuoti pasaulio šalių atžvilgiu, išskyrus šurfą 4, kuris orientuotas statmenai didžiajam piliakalnio pylimui su pasaulio šalim tapatinant šurfo kampus. Vietos šurfams parinktos atsižvelgiant į tikimybę aptikti ankstesnių grunto kasimo darbų, bei esamų ar jau nukirstų medžių šaknų nesuardytą kultūrinį sluoksnį, todėl atstumai tarp šurfų varijuoja nuo 10 iki 30 m.

Šurfas 1 (1x2 m dydžio, planai 3 ir 4, pav. 39, 40)

Šurfo centro koordinatės: x - 439434,087; y - 6170310,095

Šurfas tirtas į pietus nuo piliakalnio pietinio šlaito esančioje žemumoje, prie bevardžio upelio. Šurfas orientuotas V – R kryptimi. Paviršiaus altitudė šurfo vietoje kyla V – R kryptimi nuo H abs. 101,45 m iki 101,83 m. *Stratigrafija:* 1) 0,1 – 0,12 m storio velėna; 2) 0,28 – 0,34 m storio pilkos molingos žemės sluoksnis; 3) nuo H abs. 101,05 m vakariniame šurfo gale ir nuo H abs. 101,35 m rytiniame šurfo gale fiksuotas 0,25 – 0,4 m storio juodos, vietomis molingos žemės sluoksnis, sluoksnio apačioje su pavieniais angliukais; 4) nuo H abs. 100,6 m vakariniame šurfo gale ir H abs. 101,1 m rytiniame gale fiksuotas įžemis – rusvas priemolis. Sluoksnis 3, kuriame buvo degėsių, rasta molio tinko gabalėlių (inv. Nr. 22), žalvarinio dirbinio (smeigtuko kojelės ar segės užsegimo adatos dalis inv. Nr. 27) bei keli apdegę akmenys, priskirtinas piliakalnio egzistavimo laikotarpio kultūriniam sluoksniui. Sluoksnis 2 priskirtinas piltiniam.

Šurfas 2 (1x2 m dydžio, planai 5 ir 6, pav. 41)

Šurfo centro koordinatės: x - 439444,974; y - 6170322,228

Šurfas tirtas aukščiau, lygesnėje vietoje (vietoje, kur kultūrinis sluoksnis gali būti nesuardytas buvusios lauko scenos). Šurfas orientuotas V – R kryptimi. Paviršiaus altitudė šurfo vietoje kyla V – R kryptimi nuo H abs. 103,72 m vakariniame gale iki 103,99 m rytiniame gale. *Stratigrafija:* 1) 0,1 m storio velėna; 2) iki H abs. 103,15 m vakariniame gale ir iki 103,35 m rytiniame gale fiksuotas pilkos molingos žemės sluoksnis; 3) nuo H abs. 103,15 – 103,35 m fiksuotas įžemis – rusvas priemolis. Pilkos molingos žemės sluoksnis 2 priskirtinas piltiniam – kartu su XX a. šiukšlėmis rasta smulkių molio tinko trupinių.

Šurfas 3 (1x1 m dydžio, planai 7, 8; pav. 42, 43)

Šurfo centro koordinatės: x - 439476,387; y - 6170326,678

Paviršiaus altitudė šurfo vietoje kyla nuo H abs. 109,36 m vakariniame gale iki 109,55 m rytiniame gale. *Stratigrafija:* 1) 0,05 – 0,1 m storio skurdi velėna; 2) iki H abs. 108,65 m vakariniame gale iki H abs. 108,8 m rytiniame fiksuotas pilkos molingos žemės sluoksnis su šaknimis ir

pavieniais akmenimis; 3) nuo H abs. 108,65 – 108,8 m fiksuotas įžemis – rudas žvyringas molis. Sluoksnis 2 priskirtinas piltiniam – kartu su XX a. šiukšlėmis rasta gargažė (inv. Nr. 29), molio tinko gabalėlių (inv. Nr. 23), neaiškus geležinis dirbinys (inv. Nr. 28).

Šūrfas 4 (2x2 m dydžio, planai 9, 10; pav. 45, 46)

Šurfo centro koordinatės: x - 439490,080; y - 6170333,066

Šūrfas tirtas šalia piliakalnio, 7,5 m į pietus nuo didžiojo pylimo, vietoje, kur kultūrinis sluoksnis tikėtina nebuvo pažeistas senų suolų įrengimo metu ir čia augusių medžių, kurie dabar nukirsti. Šūrfas orientuotas statmenai didžiajam piliakalnio pylimui su pasaulio šalimis tapatinant šurfo kampus. Šūrfas suskirstytas 1 m dydžio kvadratais, kurie PV – ŠR kryptimi žymėti raidėmis A – B, o PR – ŠV kryptimi – skaičiais 1 – 2. Paviršaus altitudė šurfo vietoje leidžiasi PR – ŠV kryptimi nuo H abs. 113,2 – 28 m iki 113,00 – 17 m. *Stratigrafija: 1) 0,1 – 0,15 m storio velėna; 2) iki H abs. 112,2 m ŠR gale iki 111,9 m PV gale fiksuotas 0,8 - 1 m storio pilkos molingos žemės sluoksnis; 3) iki H abs. 111,85 Š kampe ir 111,4 m P kape fiksuotas 0,3 – 0,5 m storio juodos žemės sluoksnis; 4) nuo H abs. 111,85 – 111,4 m fiksuotas įžemis – rusvas priemolis, šiauriniame kampe žvyringas. Įžemio altitudė žemėja kv. A2 – A1. Sluoksnis 2 priskirtinas piltiniam – kartu su smulkiais molio tinko gabalėliais rasta gamyklinių vinių, žiesta glazūruota (inv. Nr. 31) ir neglazūruota (inv. Nr. 32) puodų šukės. Sluoksnis 3 priskirtinas piliakalnio naudojimo laikotarpio kultūriniam sluoksniui – jame rasta molio tinko gabalėlių (inv. Nr. 24, 25), gargažė (inv. Nr. 30), pietiniame kampe kv. A1 rastas nedidelis arklio viršutinio žandikaulio fragmentas bei dantys. Nuo H abs. 111,65 m kv. A-B/1 ties PR sienele rasta ir smulkių degėsių.*

Šūrfas 5 (3,5 m² dydžio, planai 11 – 13, pav. 47 – 52)

Šurfo centro koordinatės: x - 439494,636; y - 6170357,469

Šūrfas tirtas 3,5 m atstumu į Š nuo esamos pavėsinės, 4 m į R nuo didžiojo pylimo. Šūrfas atmatuotas 1x1 m dydžio, tačiau prie šurfo V sienelės pradėjus ryškėti dėmei, šūrfas praplėstas Š, P ir V kryptimis iki 3,5 m². Šurfo vietoje įvesta metrinė sistema, šurfą suskirsčius 1 m dydžio kvadratais, kurie V – R kryptimi žymėti raidėmis A – B, P – Š kryptimi skaičiais 1 – 2. Paviršiaus altitudė šurfo vietoje kv. A/1 – 2 leidžiasi P – Š kryptimi nuo H abs. 113,28 iki 113,16 m, kv. A – B/1 leidžiasi V – R kryptimi nuo H abs. 113,28 iki 113,1 m. *Stratigrafija: 1) 0,05 – 0,1 m storio velėna; 2) iki H abs. 112,6 – 7 m kv. A-B/1 ir iki H abs. 112,65 – 45 m kv. A/1-2 fiksuotas juodos durpingos žemės sluoksnis su šaknimis; 3) iki H abs. 112,6 – 4 kv. A1, iki 112,2 m kv. B1 fiksuotas pilkos smėlingos žemės sluoksnis; 4) įžemis – gelsvas smėlis kv. A1 fiksuotas H abs. 112,6 – 112,5 m aukštyje, likusioje šurfo dalyje – H abs. 112,00 – 112,1 m aukštyje. Durpingos žemės sluoksnis 2 sietinas su šioje vietoje sovietmečiu galėjusiu būti daržu – vietiniai gyventojai paskojo, kad prie*

pylimo buvo sodinami burokai. Pilkos smėlingos žemės sluoksnis (difuzija su įžemiu) gali būti siejamas taip pat su XX a. vykdyta ūkine veikla, arba su šlaito slinkimu.

Duobė 1 (planas 11, pjūvis P1 – P2, pav. 49, 51)

Praplėsto šurfo centre, H abs. 112,00 – 112,1 m aukštyje išryškėjo 1,3 m pločio pailga kiek primenanti ovalą duobė. P – Š kryptimi buvo padarytas duobės pjūvis P1 – P2. Kadangi visa duobė į tiriamą plotą nepateko, V šurfo sienelėje, kv. A2, matomas antrasis duobės pjūvis. Duobė 0,9 – 1 m gylio (iki H abs. 111,1 – 111,2 m). Kiek aiškesnė stratigrafija išryškėjo pjūvyje P1 – P2: 1) iki H abs. 111,75 – 111,65 m buvo pilkos smėlingos žemės vietomis su degėsių ploteliais sluoksnis; 2) iki H abs. 111,5 – 111,4 m fiksuotas maišyto gelsvo smėlio sluoksnis; 3) iki H abs. 111,2 – 111,1 m fiksuotas juodos smėlingos žemės su didesne degėsių koncentracija sluoksnis. Šurfo sienelėje matomame duobės pjūvyje stratigrafija skiriasi – iki H abs. 111,85 m fiksuotas juodos degėsingos žemės sluoksnis, po kuriuo buvo pilkos smėlingos žemės su nedideliais degėsių ploteliais sluoksnis. Duobėje rasti 2 lipdytų puodų grublėtu paviršiumi pakraštėliai (inv. Nr. 3, 5), lipdyto puodo priedugnis ir dugnas (inv. Nr. 9, 13), keturiolika lipdytų puodų grublėtu paviršiumi sienelių šukių (inv. Nr. 1, 2, 4, 6 – 8, 10 – 12, 14 – 18). Visų šukių molio masė panaši – su stambiomis, kartais smulkesnėmis grūsto akmens (granito) priemaišomis. Taip pat rastas molio tinko gabalėlis (inv. Nr. 5), smulkių gyvūnų (paukščių, graužikų) kauliukų. Didžioji dalis keramikos rasta juodos degėsingos žemės sluoksnyje. Tačiau tiek aukščiau, tiek giliau, rastosios keramikos šukės nesiskyrė.

Šurfas 6 (1x1 m dydžio, planai 14 – 16, pav. 53, 54)

Šurfo centro koordinatės: x - 439492,997; y - 6170367,892

Paviršiaus altitudė šurfo vietoje leidžiasi P – Š kryptimi nuo H abs. 110,2 – 110,35 m iki 109,8 – 109,95 m ir kyla R – V kryptimi apie 15 cm. Šurfo stratigrafija paprasta: po 0,05 m storio skurdžia velėna iki įžemio – gelsvo smėlio H abs. 109,15 – 109,0 m aukštyje fiksuotas pilkos smėlingos žemės sluoksnis, kuris gali būti siejamas su šlaito slinkimu. Prie V šurfo sienelės H abs. 109,95 – 109,45 m aukštyje buvo atidengti sukritę įvairaus dydžio (13x10x10 cm, 25x10x17 cm, 35x30x32 cm ir pan.) lauko akmenys. Šurfe nuimant velėną rasta viena lipdyto puodo šukė su nutrupėjusiu paviršiumi (inv. Nr. 19).

Šurfas 7 (1x1 m dydžio, pav. 55, 56)

Šurfo centro koordinatės: x - 439488,8, y - 6170384,615

Paviršiaus altitudė šurfo vietoje leidžiasi P – Š kryptimi nuo H abs. 103,5 – 103,8 m iki 103,36 – 103,67 m. ir kyla V – R kryptimi nuo H abs. 103,36 – 103,5 iki 103,67 – 103,8 m. Šurfo stratigrafija paprasta – nuo paviršiaus iki įžemio – rusvo priemolio H abs. 103,25 – 103,2 m aukštyje fiksuotas 0,15 – 0,2 m storio skurdžios velėnos ir miškožemio sluoksnis (sluoksniu

apačioje difuzija su įžemiu). Kadangi kultūrinis sluoksnis šurfe neaptiktas, o po velėnos ir miškožemio sluoksniu iškart fiksuotas įžemis, šurfo stratigrafija atskaitoje grafiškai nevaizduota.

Žvalgymai

Apžiūrint tyrimų vietą vizualiai žvalgytos piliakalnio aikštelės ir pašlaitės. Vakariniame piliakalnio šlaite išvirtusio medžio vietoje buvo pastebėta pora nedidelių apdegusių akmenų (planas 2, radimvietė). Įdėmiau apžiūrėjus šaknų išjudintą gruntą – pilką smėlingą žemę, rastos keturios lipdytų puodų lygiu paviršiumi šukės, kurios tarpusavyje jungėsi į du fragmentus (inv. Nr. 20, 21). Taip pat rasti keli smulkūs molio tinko trupiniai. Piliakalnio pašlaitėse pastebėta įvairaus dydžio akmenų, panašių į rastuosius šurfe 6 bei gerokai didesnių.

Pagal tyrimų projektą buvo numatyta atlikti archeologinius žvalgymus esamų laiptų ir suolų demontavimo metu, tačiau šie darbai 2013 m. nebuvo pradėti, todėl žvalgymai nevykdyti.

Išvados

Žvalgomųjų tyrimų metu Burbaičių piliakalnio aplinkoje, projektuojamų takų ir laiptų vietose, buvo ištirti 7 bendro 14,5 m² ploto šurfai. Tyrimų metu nustatyta:

1. Šurfe 1 H abs. 101,35 m aukštyje fiksuotas piliakalnio naudojimo laikotarpio kultūrinis sluoksnis. Šurfuose 2 ir 3 taip pat aptikta tokio kultūrinio sluoksnio pėdsakų, tačiau grunto sluoksniai čia jau maišyti. Atkarpoje tarp šurfų 1 ir 3 grunto kasimo darbų (polių gręžimo) gylis turi būti ribojamas iki 0,3 m gylio, kad nebūtų pažeistas archeologiškai vertingas kultūrinis sluoksnis. Šurfe 4 piliakalnio laikotarpio kultūrinis sluoksnis fiksuotas H abs. 112,2 – 111,9 m aukštyje, o šurfe 5 H abs. 112,1 m aukštyje aptikta ūkinė duobė su lipdyta grublėtu paviršiumi keramika, todėl atkarpoje tarp šurfų 3 ir 6 darbų gylis turi būti ribojamas iki 0,8 m gylio. Nesant galimybės riboti darbų gylio minėtose atkarpose, turi būti atlikti detalieji archeologiniai tyrimai. Taip pat pažymėtina, kad nauji takai negali būti įrengiami arčiau piliakalnio šlaito nei dabartinių laiptų vieta.
2. Vizualiai žvalgant piliakalnio aikštelę, vakariniame piliakalnio šlaite, išvirtusio medžio vietoje, rasta apdegusių akmenų ir lipdytų lygių paviršiumi puodų šukių. Aptikti radiniai (IV – XII a.) piliakalnio chronologijos nekoreguoja. Po tyrimų suinventorinti 32 radiniai saugomi Kelmės krašto muziejuje.
3. Vykdamas esamų laiptų ir kitų konstrukcijų demontavimo darbus turi būti atliekami archeologiniai žvalgymai.

Radinių sąrašas

Keramika

Nr.	Indas	Fragmentas	Gamybos technika	Molio masė	Ornamentas/ paviršius	Storis	Angos Ø	Dugno Ø	Svoris	Požymiai	Iliustracija	Radimo vieta
1	Puodas	Sienelė	Lipdymas	Pilka, rusva	Grublėta	8 mm	-	-	31,5 g	Smulkios grūsto akmens priemaišos	Pav. 1	Šūrfas 5, duobė, x:6170357.230; y:439495.002; h:112.1
2	Puodas	Sienelė	Lipdymas	Pilka, rusva	Grublėta	8 mm	-	-	17,6 g	Smulkios grūsto akmens priemaišos	Pav. 2	Šūrfas 5, duobė, x:6170357.230; y:439495.002; h:112.0
3	Puodas	Pakraštėlis	Lipdymas	Pilka, rusva	Grublėta	8 mm	-	-	7,5 g	Smulkios grūsto akmens priemaišos	Pav. 3	Šūrfas 5, duobė, x:6170357.389; y:439495.014; h:111.8
4	Puodas	Sienelė	Lipdymas	Pilka, rusva	Paviršius nutrupėjęs	-	-	-	14,3 g	Stambios grūsto akmens priemaišos	Pav. 4	Šūrfas 5, duobė, x:6170357.211; y:439494.994; h:111.8
5	Puodas	Pakraštėlis	Lipdymas	Pilka, rusva	Grublėta	6-10 mm	-	-	10,25 g	Smulkios grūsto akmens priemaišos	Pav. 5	Šūrfas 5, duobė, x:6170357.852; y:439494.580; h:111.8
6	Puodas	Sienelė	Lipdymas	Pilka, rusva	Grublėta	10 mm	-	-	11,95 g	Stambios grūsto akmens priemaišos	Pav. 5	Šūrfas 5, duobė, x:6170357.731; y:439494.496; y:111.3
7	Puodas	Sienelė	Lipdymas	Rusva, pilka	Grublėta	10-12 mm	-	-	23,1 mm	Smulkios grūsto akmens priemaišos	Pav. 6	Šūrfas 5, duobė, x:6170357.211; y:439494.630; h:111.3
8	Puodas	Sienelė	Lipdymas	Rusva, pilka	Grublėta	10 mm	-	-	20,1 g	Smulkios grūsto akmens priemaišos	Pav. 7	Šūrfas 5, duobė, h:111.25
9	Puodas	Priedugnis	Lipdymas	Rusva, pilka	Grublėta	15 mm	-	160-180 mm	48,95 g	Stambios grūsto akmens priemaišos	Pav. 8	Šūrfas 5, duobė, h:111.30
10	Puodas	Sienelė	Lipdymas	Rusva, pilka	Grublėta	12-14 mm	-	-	34,75 g	Stambios grūsto akmens priemaišos	Pav. 9	Šūrfas 5, duobė, h:111.35
11	Puodas	Sienelė	Lipdymas	Rusva, pilka	Grublėta	10 mm	-	-	40,85 g	Stambios grūsto akmens priemaišos	Pav. 10	Šūrfas 5, duobė, h:111.28

Nr.	Indas	Fragmentas	Gamybos technika	Molio masė	Ornamentas/paviršius	Storis	Angos Ø	Dugno Ø	Svoris	Požymiai	Iliustracija	Radimo vieta
12	Puodas	Sienelė	Lipdymas	Rusva	Grublėta?	10 mm	-	-	22,6 g	Stambios grūsto akmens priemaišos	Pav. 12	Šūrfas 5, duobė, h:111.3
13	Puodas	Dugnas	Lipdymas	Rusva, pilka	-	14 mm	-	-	38,9 g	Stambios grūsto akmens priemaišos	Pav. 13	Šūrfas 5, duobė, h:111.25
14	Puodas	Sienelė	Lipdymas	Rusva, pilka	Grublėta	15 mm	-	-	21,65 g	Smulkios grūsto akmens priemaišos	Pav. 14	Šūrfas 5, duobė, h:111.25
15	Puodas	Sienelė	Lipdymas	Rusva, pilka	Grublėta	10 mm	-	-	17,7 g	Smulkios grūsto akmens priemaišos	Pav. 15	Šūrfas 5, duobė, h:111.25
16	Puodas	Sienelė	Lipdymas	Rusva, pilka	Grublėta	10-12 mm	-	-	17,1 g	Smulkios grūsto akmens priemaišos	Pav. 15	Šūrfas 5, duobė, h:111,4
17	Puodas	Sienelė (iš 2 dalių)	Lipdymas	Pilka, rusva	Grublėta	14 mm	-	-	12,6 g	Smulkios grūsto akmens priemaišos	Pav. 16	Šūrfas 5, duobė, h:111.3
18	Puodas	Sienelė	Lipdymas	Pilka, rusva	Grublėta	10 mm	-	-	6,55 g	Smulkios grūsto akmens priemaišos	Pav. 17	Šūrfas 5, duobė, h:111.3
19	Puodas	Sienelė	Lipdymas	Rusva	Nutrupėjęs	-	-	-	11,75	Smulkios grūsto akmens priemaišos	Pav. 18	Šūrfas 6, velėnoje
20	Puodas	Sienelė (iš 2 dalių)	Lipdymas	Rusva	Lygus	7-9 mm	-	-	16,15 g	Smulkios grūsto akmens priemaišos	Pav. 19	Radimvietė; x:6170360.602; y:439427.693; h:106.258
21	Puodas	Sienelė (iš 2 dalių)	Lipdymas	Rusva	Lygus	6-9 mm	-	-	27,4 g	Smulkios grūsto akmens priemaišos	Pav. 20	-//-

Molio tinkas

Nr.	Fragmentų skaičius	Apdegusių fragmentų skaičius	Svoris	Požymiai	Pav. Nr.	Radimo vieta
22	2	-	13,2; 6,8 g	-	Pav. 22	Šūrfas 1
23	5	-	9,65 g	-	Pav. 23	Šūrfas 3
24	1	-	61,65	-	Pav. 24	Šūrfas 4; h-111,9
25	3	-	8,9; 5,25; 5,3 g	-	Pav. 25	Šūrfas 4
26	1	-	10,35	-	Pav. 26	Šūrfas 5, duobė

Metaliniai dirbiniai

Nr.	Dirbinys	Fragmentas	Medžiaga	l	b	h	Ø	Požymiai	Iliustracija	Radimo vieta
27	Smeigtukas/adatas?	Dalis?	Žalvaris	34 mm	-	-	2 mm	Svoris 0,65 g	Pav. 27	Šūrfas 1
28	Neaiškus	Dalis	Geležis	21 mm	18 mm	8 mm	-	Svoris 13,95 g	Pav. 28	Šūrfas 3

Gargažės

Nr.	Svoris	Matmenys	Požymiai	Iliustracija	Radimo vieta
29	41,7 g	45x25x15 mm	-	Pav. 29	Šūrfas 3, h-109,1
30	370 g	100x70x35 mm	-	Pav. 30	Šūrfas 4, h-111,8

Keramika

Nr.	Indas	Fragmentas	Gamybos technika	Molio masė	Glazūra	Ornamentas	Storis	Angos Ø	Dugno Ø	Požymiai	Iliustracija	Radimo vieta
31	Puodas	Dugnas	Žiedimas	Rusva	Ruda	-	7 mm	-	-	-	Pav. 31	Šūrfas 4, h-112,5
32	Puodas	Sienelė	Žiedimas	Rusva	-	-	6 mm	-	-	-	Pav. 31	-//-

Fotonuotraukų sąrašas.

Radinių fotonuotraukos

Pav. 1. Inv. Nr. 1. Lipdyto puodo grublėtu paviršiumi sienelė.

Pav. 2. Inv. Nr. 2. Lipdyto puodo grublėtu paviršiumi sienelė.

Pav. 3. Inv. Nr. 3. Lipdyto puodo grublėtu paviršiumi pakraštėlis.

Pav. 4. Inv. Nr. 4. Lipdyto puodo sienelė.

Pav. 5. Inv. Nr. 5. Lipdyto puodo grublėtu paviršiumi pakraštėlis.

Pav. 6. Inv. Nr. 6. Lipdyto puodo grublėtu paviršiumi šukė.

Pav. 7. Inv. Nr. 7. Lipdyto puodo grublėtu paviršiumi sienelė.

Pav. 8. Inv. Nr. 8. Lipdyto puodo grublėtu paviršiumi sienelė.

Pav. 9. Inv. Nr. 9. Lipdyto puodo priedugnis.

Pav. 10. Inv. Nr. 10. Lipdyto puodo sienelė.

Pav. 11. Inv. Nr. 11. Lipdyto puodo grublėtu paviršiumi sienelė.

Pav. 12. Inv. Nr. 12. Lipdyto puodo sienelė.

Pav. 13. Inv. Nr. 13. Lipdyto puodo dugnas.

Pav. 14. Inv. Nr. 14. Lipdyto puodo sienelė.

Pav. 15. Inv. Nr. 15. Lipdyto puodo grublėtu paviršiumi sienelė.

Pav. 16. Inv. Nr. 16. Lipdyto puodo grublėtu paviršiumi sienelė.

Pav. 17. Inv. Nr. 17. Lipdyto puodo šukė.

Pav. 18. Inv. Nr. 18. Lipdyto puodo šukė.

Pav. 19. Inv. Nr. 19. Lipdyto puodo šuke.

Pav. 20. Inv. Nr. 20. Lipdyto puodo lygiu paviršiumi sienelė.

Pav. 21. Inv. Nr. 21. Lipdyto puodo lygiu paviršiumi sienelė.

Pav. 22. Inv. Nr. 22. Molio tinko gabalėliai iš šurfo 1.

Pav. 23. Inv. Nr. 23. Molio tinko gabalėliai iš šurfo 3.

Pav. 24. Inv. Nr. 24. Molio tinko gabalėliai iš šurfo 4.

Pav. 25. Inv. Nr. 25. Molio tinko gabalėliai iš šurfo 5.

Pav. 26. Inv. Nr. 26. Molio tinko gabalėlis iš šurfo 5.

Pav. 27. Inv. Nr. 27. Žalvarinis dirbinys iš šurfo 1.

Pav. 28. Inv. Nr. 28. Geležinis dirbinys iš šurfo 3.

Pav. 29. Inv. Nr. 29. Gargažė iš šurfo 3.

Pav. 30. Inv. Nr. 30. Gargažė iš šurfo 4.

Pav. 31. Inv. Nr. 31. Žiesto puodo šukė iš šurfo 4.

Pav. 32. Inv. Nr. 32. Žiesto puodo šukė iš šurfo 4.

Fotofiksacija

Pav. 33. Burbaičių piliakalnis iš pietų, priekyje šurfų 1 ir 3 vieta.

Pav. 34. Burbaičių piliakalnis iš šiaurės.

Pav. 35. Didysis piliakalnio pylimas, vaizdas iš P pusės.

Pav. 36. Buvusios scenos vieta, viršuje, prie laiptų, šurfo 3 vieta, vaizdas iš V pusės.

Pav. 37. Esami laiptai nuo Kražantės, šurfo 6 ir 7 vieta, vaizdas iš Š pusės.

Pav. 38. Radimvietė išvirtusio medžio vietoje, piliakalnio šlaite.

Pav. 39. Šurfas 1, vaizdas iš P pusės.

Pav. 40. Šurfas 1, vaizdas iš Š pusės.

Pav. 41. Šurfas 2, vaizdas iš P pusės.

Pav. 42. Šurfas 3, vaizdas iš Š pusės.

Pav. 43. Šurfas 3, vaizdas iš V pusės.

Pav. 44. Metalo ieškikliu tikrinamas šurfas 4 nuėmus velėną.

Pav. 45. Šurfas 4, vaizdas iš PV pusės.

Pav. 46. Šurfas 4, vaizdas iš ŠR pusės.

Pav. 47. Šurfas 5, vaizdas iš R pusės.

Pav. 48. Lipdyto puodo šukė in situ šurfe 5.

Pav. 49. Išryškėjusi duobė praplėstame šurfe 5, vaizdas iš R pusės.

Pav. 50. Tiriamas šurfas 5, vaizdas iš R pusės.

Pav. 51. Duobės pjūvis šurfe 5, vaizdas iš R pusės.

Pav. 52. Šurfas 5, vaizdas iš Š pusės.

Pav. 53. Šurfas 6, vaizdas iš P pusės.

Pav. 54. Šurfas 6, vaizdas iš R pusės.

Pav. 55. Šurfas 7, vaizdas iš V pusės.

Pav. 56. Šurfas 7, vaizdas iš P pusės.

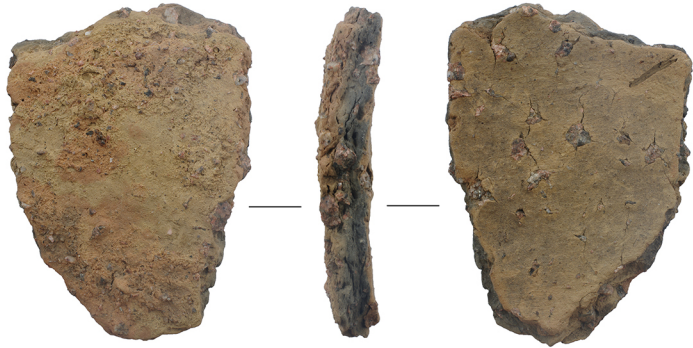
Pav. 57. Šurfo 7 vieta po tyrimų, vaizdas iš Š pusės.

Pav. 58. Šurfo 5 vieta po tyrimų.

Pav. 59. Šurfas 1, po tyrimų, vaizdas iš ŠR pusės.

Pav. 60. Šurfo 3 vieta po tyrimų, vaizdas iš ŠV pusės.

Radinių fonotruaukos

Pav. 1. Inv. Nr. 1. Lipdyto puodo grublėtu paviršiumi sienelė.

Pav. 2. Inv. Nr. 2. Lipdyto puodo grublėtu paviršiumi sienelė.

Pav. 3. Inv. Nr. 3. Lipdyto puodo grublėtu paviršiumi pakraštėlis.

Pav. 4. Inv. Nr. 4. Lipdyto puodo sienelė.

Pav. 5. Inv. Nr. 5. Lipdyto puodo grublėtu paviršiumi pakraštėlis.

Pav. 6. Inv. Nr. 6. Lipdyto puodo grublėtu paviršiumi šukė.

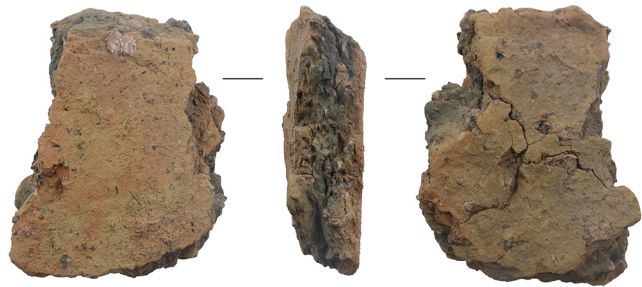
Pav. 9. Inv. Nr. 9. Lipdyto puodo priedugnis.

Pav. 7. Inv. Nr. 7. Lipdyto puodo grublėtu paviršiumi sienelė.

Pav. 8. Inv. Nr. 8. Lipdyto puodo grublėtu paviršiumi sienelė.

Pav. 10. Inv. Nr. 10. Lipdyto puodo sienelė.

Pav. 11. Inv. Nr. 11. Lipdyto puodo grublėtu paviršiumi sienelė.

Pav. 12. Inv. Nr. 12. Lipdyto puodo sienelė.

Pav. 13. Inv. Nr. 13. Lipdyto puodo dugnas.

Pav. 14. Inv. Nr. 14. Lipdyto puodo sienelė.

Pav. 15. Inv. Nr. 15. Lipdyto puodo grublėtu paviršiumi sienelė.

Pav. 16. Inv. Nr. 16. Lipdyto puodo grublėtu paviršiumi sienelė.

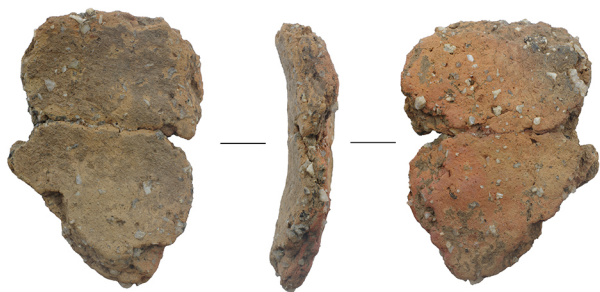
Pav. 17. Inv. Nr. 17. Lipdyto puodo šukė.

Pav. 18. Inv. Nr. 18. Lipdyto puodo šukė.

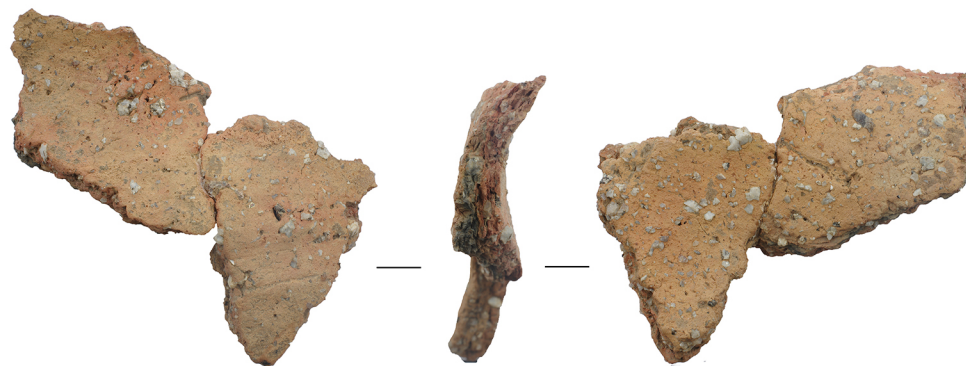

Pav. 19. Inv. Nr. 19. Lipdyto puodo šukė.

3 cm

Pav. 20. Inv. Nr. 20. Lipdyto puodo lygiu paviršiumi sienelė.

3 cm

Pav. 21. Inv. Nr. 21. Lipdyto puodo lygiu paviršiumi sienelė.

3 cm

Pav. 22. Inv. Nr. 22. Molio tinko gabalėliai iš šurfo 1.

3 cm

Pav. 23. Inv. Nr. 23. Molio tinko gabalėliai iš šurfo 3.

3 cm

Pav. 24. Inv. Nr. 24. Molio tinko gabalas iš šurfo 4.

3 cm

Pav. 25. Inv. Nr. 25. Molio tinko gabalėliai iš šurfo 5.

3 cm

Pav. 26. Inv. Nr. 26. Molio tinko gabalėlis iš šurfo 5.

3 cm

Pav. 27. Inv. Nr. 27. Žalvarinis dirbinys iš šurfo 1.

3 cm

Pav. 28. Inv. Nr. 28. Geležinis dirbinys iš šurfo 3.

3 cm

Pav. 29. Inv. Nr. 29. Gargžė iš šurfo 3.

3 cm

Pav. 30. Inv. Nr. 30. Gargžė iš šurfo 4.

3 cm

Pav. 31. Inv. Nr. 31. Žiesto puodo šukė iš šurfo 4.

3 cm

Pav. 32. Inv. Nr. 32. Žiesto puodo šukė iš šurfo 4.

Fotofiksacija

Pav. 33. Burbaičių piliakalnis iš pietų, priekyje šurfų 1 ir 3 vieta.

Pav. 34. Burbaičių piliakalnis iš šiaurės.

Pav. 35. Didysis piliakalnio pylimas, vaizdas iš P pusės.

Pav. 36. Buvusios scenos vieta, viršuje, prie laiptų, šurfo 3 vieta, vaizdas iš V pusės.

Pav. 37. Esami laiptai nuo Kražantės, šurfo 6 ir 7 vieta, vaizdas iš Š pusės.

Pav. 38. Radimvietė išvirtusio medžio vietoje, piliakalnio šlaite.

Pav. 39. Šurfas 1, vaizdas iš P pusės.

Pav. 41. Šurfas 2, vaizdas iš P pusės.

Pav. 40. Šurfas 1, vaizdas iš Š pusės.

Pav. 42. Šurfas 3, vaizdas iš Š pusės.

Pav. 43. Šurfas 3, vaizdas iš V pusės.

Pav. 45. Šurfas 4, vaizdas iš PV pusės.

Pav. 44. Metalo ieškikliu tikrinamas šurfas 4 nuėmus velėną.

Pav. 46. Šurfas 4, vaizdas iš ŠR pusės.

Pav. 47. Šurfas 5, vaizdas iš R pusės.

Pav. 49. Išryškėjusi duobė praplėstame šurfe 5, vaizdas iš R pusės.

Pav. 48. Lipdyto puodo šukė „in situ“ šurfe 5.

Pav. 50. Tiriamas šurfas 5, vaizdas iš R pusės.

Pav. 51. Duobēs pjūvis šurfe 5, vaizdas iš R pusės.

Pav. 53. Šurfas 6, vaizdas iš P pusės.

Pav. 52. Šurfas 5, vaizdas iš Š pusės.

Pav. 54. Šurfas 6, vaizdas iš R pusės.

Pav. 55. Šurfas 7, vaizdas iš V pusės.

Pav. 56. Šurfas 7, vaizdas iš P pusės.

Pav. 57. Šurfo 7 vieta po tyrimų, vaizdas iš Š pusės.

Pav. 58. Šurfo 5 vieta po tyrimų.

Pav. 59. Šurfas 1, po tyrimų, vaizdas iš ŠR pusės.

Pav. 60. Šurfo 3 vieta po tyrimų, vaizdas iš ŠV pusės.

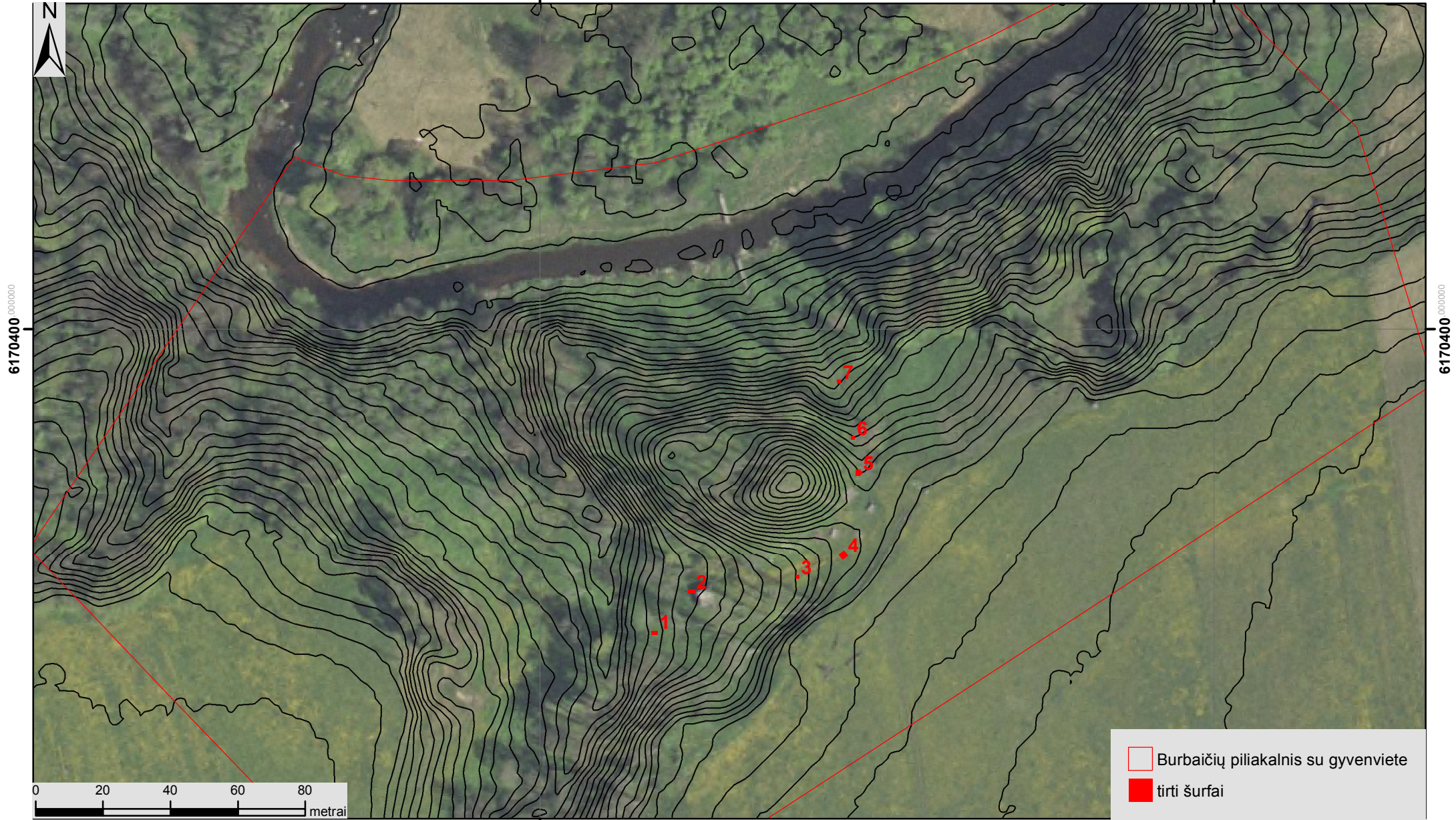
Planų ir brėžinių sąrašas

- Planas 1. Burbaičių piliakalnio su gyvenviete situacijos planas. M 1:500
- Planas 2. Tyrimų vietos situacijos planas. M 1:500
- Planas 3. Šurfo 1 vakarinės sienelės pjūvis. M 1:20
- Planas 4. Šurfo 1 šiaurinės sienelės pjūvis. M 1:20
- Planas 5. Šurfo 2 vakarinės sienelės pjūvis. M 1:20
- Planas 6. Šurfo 2 šiaurinės sienelės pjūvis. M 1:20
- Planas 7. Šurfo 3 vakarinės sienelės pjūvis. M 1:20
- Planas 8. Šurfo 3 šiaurinės sienelės pjūvis. M 1:20
- Planas 9. Šurfo 4 pietvakarinės sienelės pjūvis. M 1:20
- Planas 10. Šurfo 4 šiaurės vakarinės sienelės pjūvis. M 1:20
- Planas 11. Šurfas 5. M 1:20
- Planas 12. Šurfo 5 pietinės sienelės pjūvis. M 1:20
- Planas 13. Šurfo 5 vakarinės sienelės pjūvis. M 1:20
- Planas 14. Šurfas 6. M 1:20
- Planas 15. Šurfo 6 šiaurinės sienelės pjūvis. M 1:20
- Planas 16. Šurfo 6 rytinės sienelės pjūvis. M 1:20

Planas 1. Burbaičių piliakalnio situacijos planas. M 1:500

439400 000000

439600 000000

6170400 000000

6170400 000000

439400 000000

439600 000000

Legend:

- Burbaičių piliakalnis su gyvenviete
- tirti šurjai

439400 000000

439500 000000

Planas 2. Tyrimų vietos situacijos planas. M 1:500

Kražantė

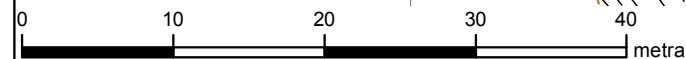
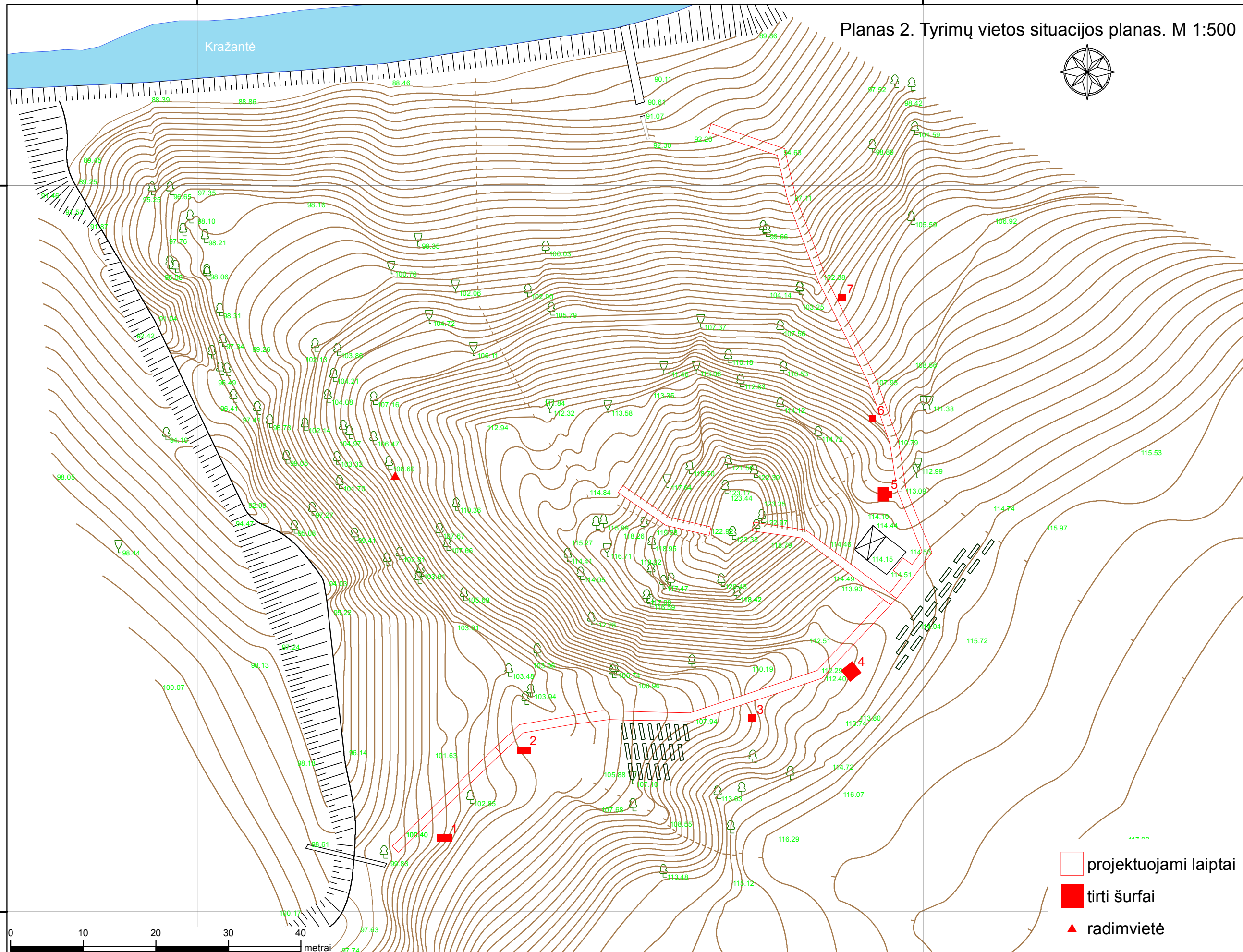

6170400 000000

6170400 000000

6170300 000000

6170300 000000

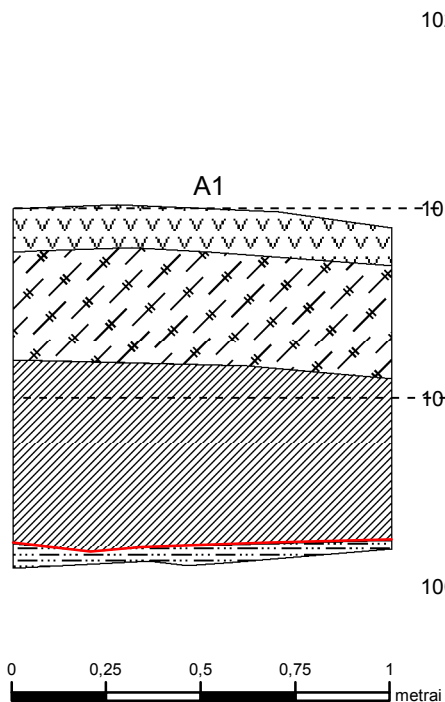
- projektuojami laiptai
- tirti šurfai
- ▲ radimvietė

439400 000000

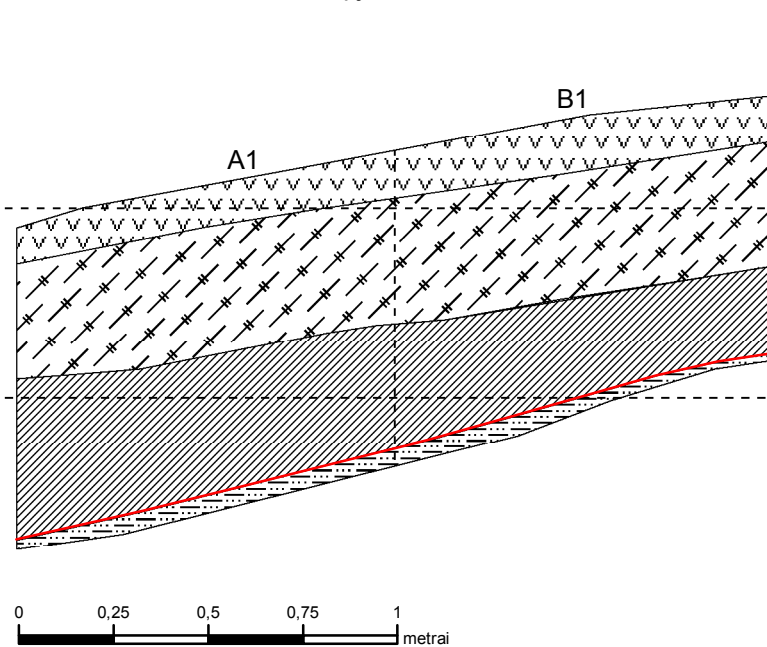
439500 000000

27

Planas 3. Šurfo 1 vakarinās sienelēs
pjūvis. M 1:20

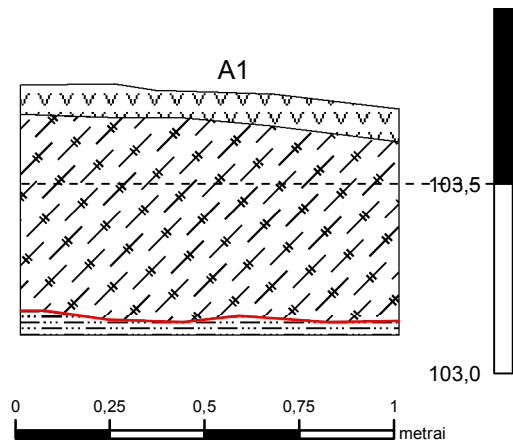

Planas 4. Šurfo 1 šiaurinās sienelēs
pjūvis. M 1:20

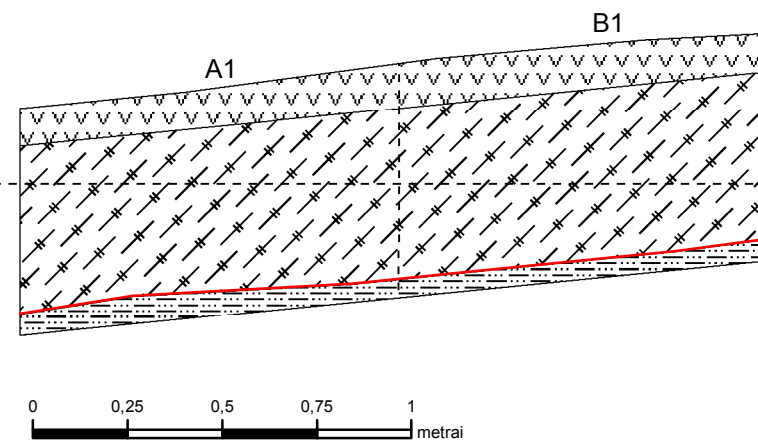

- velēna
- pilka molinga zeme
- juoda zeme
- priemolis
- izemis

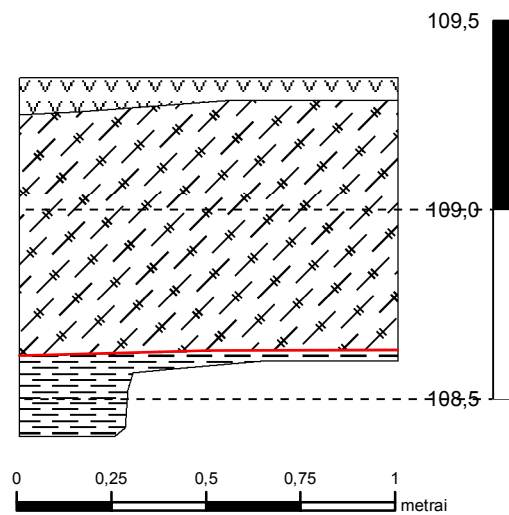
Planas 5. Šurfo 2 vakarinās sienelēs
pjūvis. M 1:20

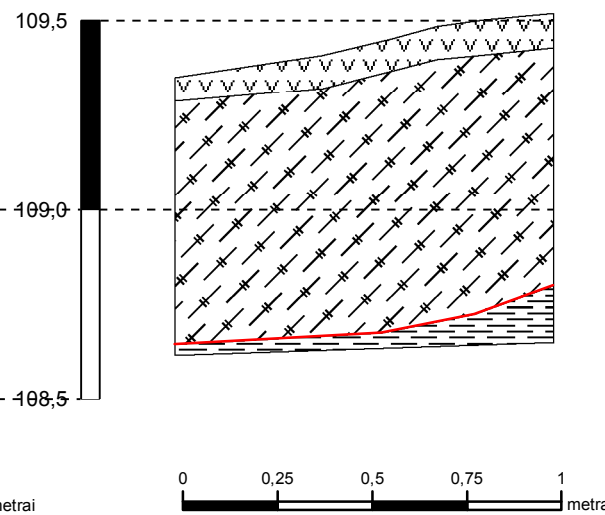
Planas 6. Šurfo 2 šiaurinās sienelēs
pjūvis. M 1:20

Planas 7. Šurfo 3 vakarinās sienelēs
pjūvis. M 1:20

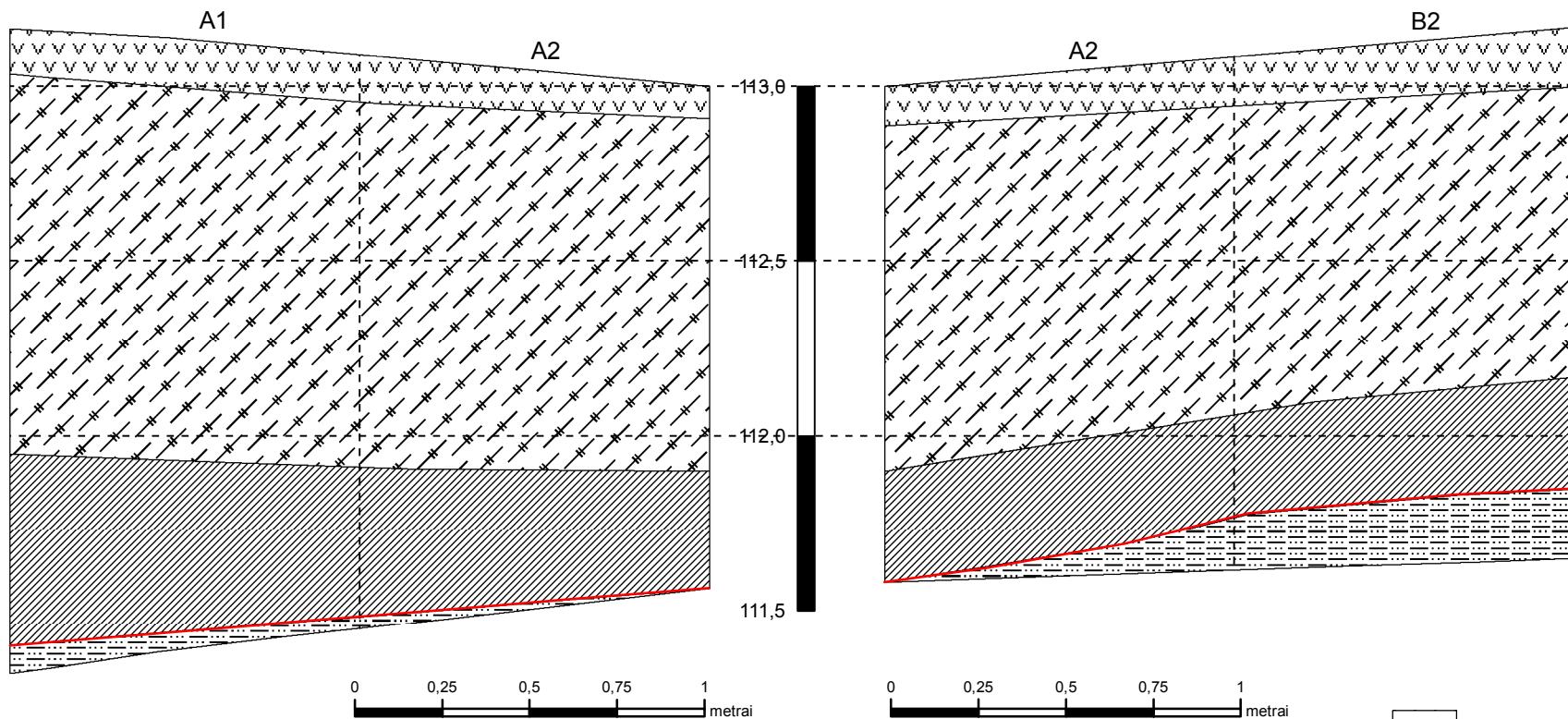
Planas 8. Šurfo 3 šiaurinās sienelēs
pjūvis. M 1:20

- velēna
- pilka molinga zeme
- molis
- izemis

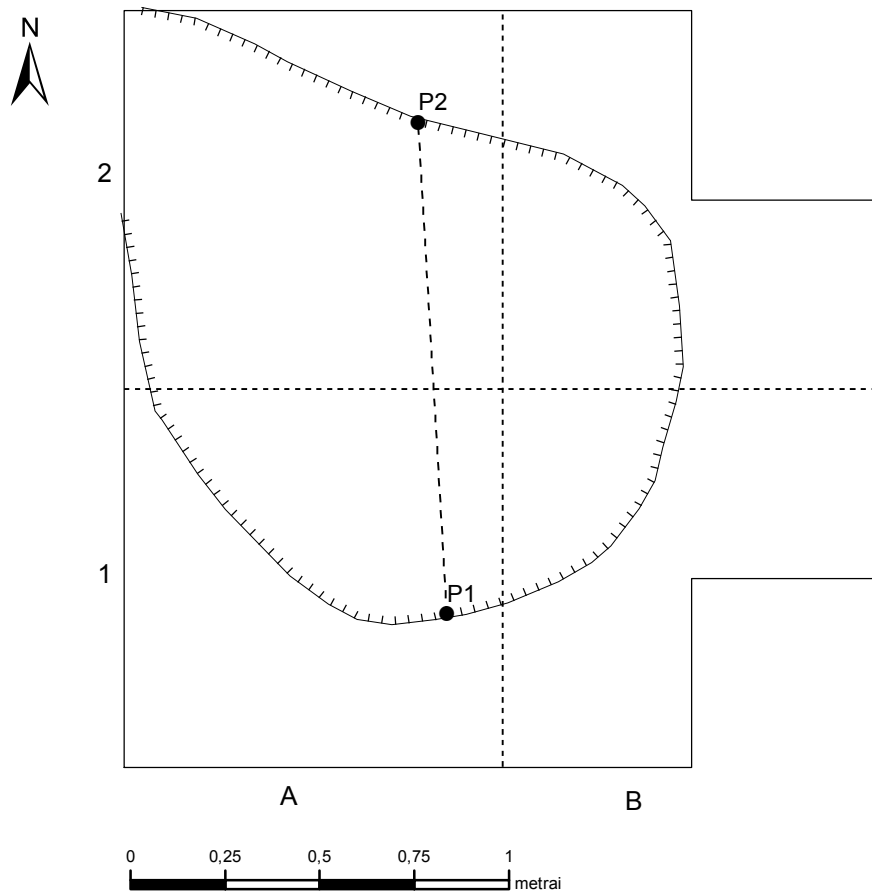
Planas 9. Šurfo 4 pietvakarinēs sienelēs pjūvis. M 1:20

Planas 10. Šurfo 4 šiaurēs vakarinēs sienelēs pjūvis. M 1:20

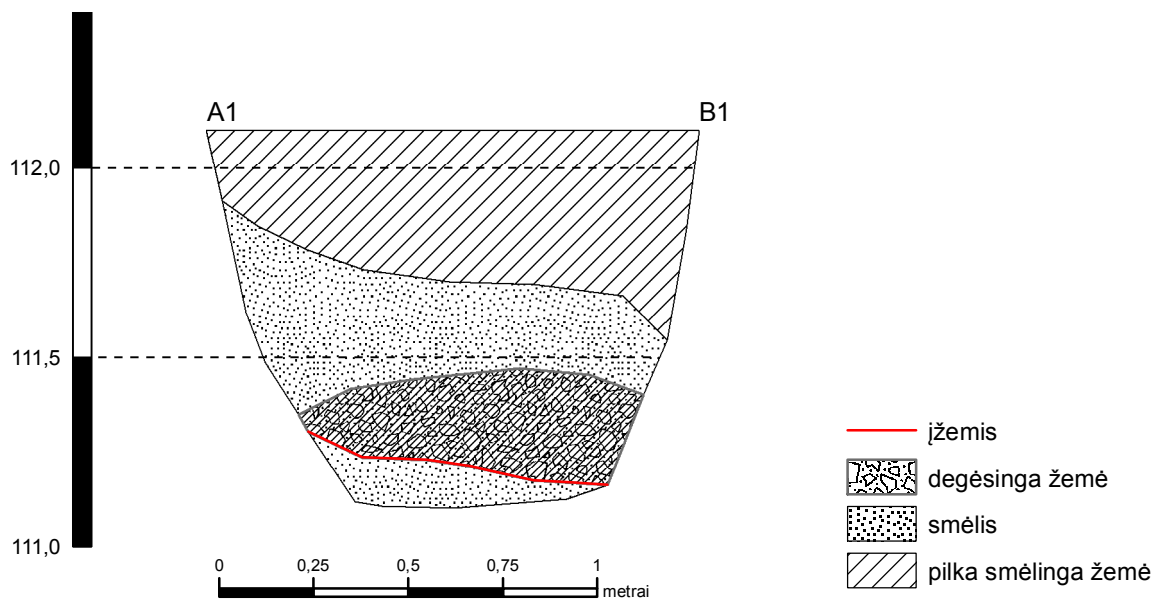

- velēna
- pilka molinga zeme
- juoda zeme
- priemolis
- jzemis

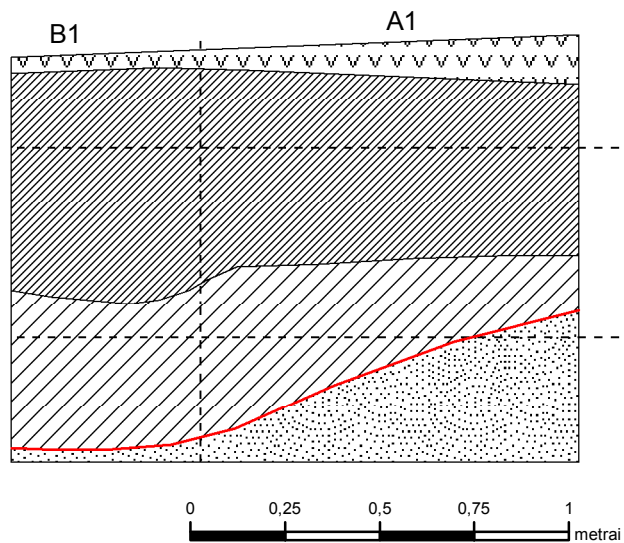
Planas 11. Šurfas 5. M 1:20

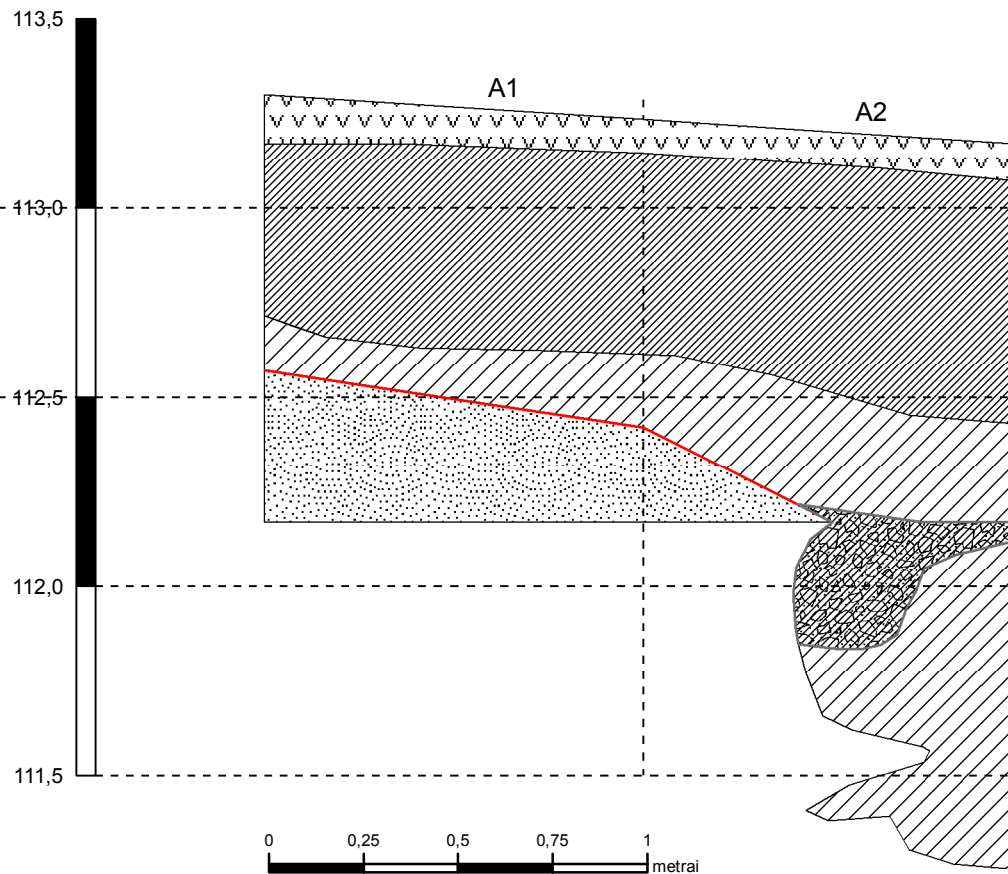
Duobēs pjūvis P1-P2. M 1:20

Planas 12. Šurfo 5 pietinēs sienelēs pjūvis. M 1:20

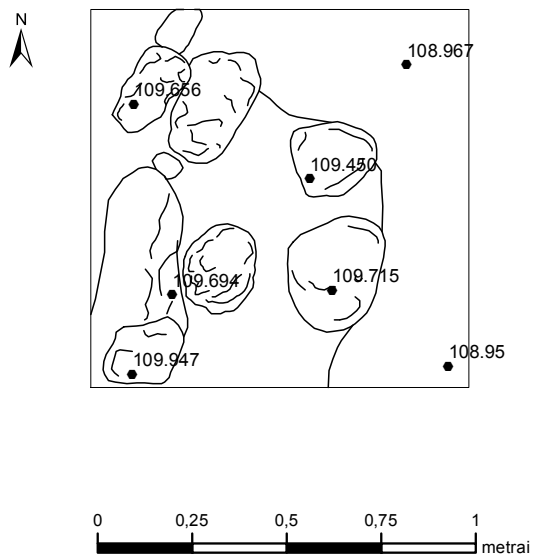

Planas 13. Šurfo 5 vakarinēs sienelēs pjūvis. M 1:20

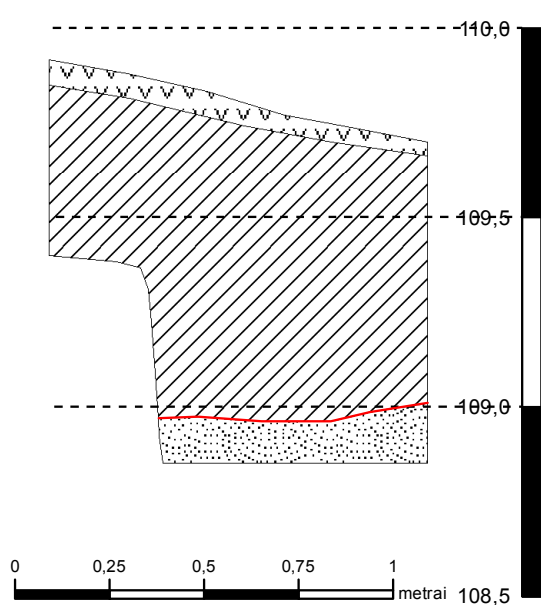

- velēna
- juoda smēlinga zeme
- pilka smēlinga zeme
- smēlis
- zemeis

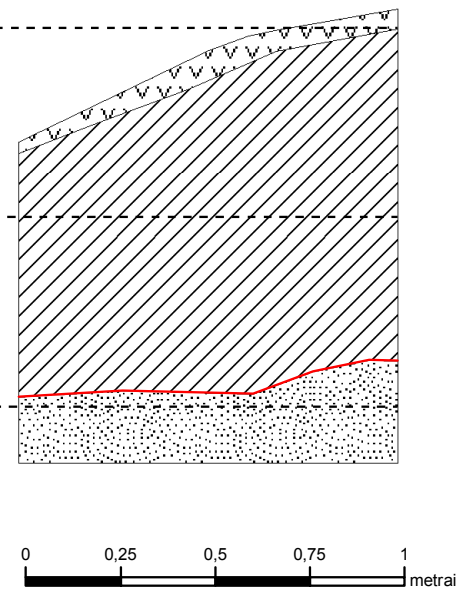
Planas 14. Šurfas 6. M 1:20

Planas 15. Šurfo 6 šiaurinās sienelēs pjūvis. M 1:20

Planas 16. Šurfo 6 rītinās sienelēs pjūvis. M 1:20

- velēna
- pilka smēlinga zeme
- smēlis
- jzemis

Užsakovas: Asociacija „Kukečių kaimo bendruomenė“

Tyrėjas: Darius Kontrimas,

KPD atestato numeris 1336

Burbaičių piliakalnio su gyvenvieta (24507) teritorijoje, Burbaičių piliakalnio, vad. Piliuku (5100), Kelmės r. sav., Burbaičių k. (Kukečių sen.), aplinkoje suprojektuotų takų ir laiptų vietų archeologinių žvalgomųjų tyrimų ir archeologinių žvalgymų 2013 m.

PROJEKTAS

Vilnius

2013

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Bendrieji duomenys: pagal Burbaičių piliakalnio aplinkos sutvarkymo ir infrastruktūros gerinimo projektą. Burbaičių piliakalnio, vad. Piliuku (5100), aplinkoje esamus susidėvėjusius laiptus numatyta keisti naujais, taip pat įrengiant naujus takus. Atsižvelgiant į esamą reljefą ir esamus laiptus projektuojami penkių tipų laiptai, takai: 1 – medinių laiptų pakopos aukštis 15 cm, pakopos plotis 35 cm; 2 – medinių laiptų pakopos aukštis 15 cm, pakopos plotis 70 cm; 3 – medinių laiptų (tako) pakopos su žvyro užpildu aukštis 15 cm, pakopos plotis 140 – 210 cm; 4 – medinių laiptų pakopos aukštis 16 cm, pakopos plotis 30 cm; 5 – medinių laiptų pakopos aukštis 18 cm, pakopos plotis 30 cm. Visų laiptų plotis – 1,34 m. Laiptai įrengiami ant gręžtinių 5 – 15 cm skersmens pamatų, kurie gręžiami iki 1,2 m gylio. Bendras projektuojamų laiptų ir takų ilgis ~200 m. Dabartiniai laiptai yra įrengti didžiajame piliakalnio šlaite ir į šiaurės rytus nuo piliakalnio.

Burbaičių piliakalnis įrengtas kranto kyšulyje. Iš šiaurės ir šiaurės vakarų jį juosia Kražantė, iš pietvakarių – bevardis upelis, iš pietų – griova, nusileidžianti į upelį. Iš pietryčių prieina gretima aukštuma. Piliakalnio šlaitai statūs, į Kražantę ir upelį jie yra iki 25 m aukščio. Piliakalnį nuo aukštumos skiria 30 m ilgio, 15 m pločio ir apie 1,5 m gylio griovys. Viršuje yra apie 18 m skersmens aikštelė, kurią iš rytų ir pietryčių juosia pylimas. Jis iki 9,5 m aukščio nuo aikštelės ir 10 m aukščio išorėje. Aikštelės vakariniame gale yra antras apie 1 m aukščio pylimas. Už pylimo šlaitas palyginti nuolaidžiai leidžiasi šiaurės vakarų kryptimi – Kražantės ir bevardžio upelio santakos link. Šiame šlaite, apie 15 m žemiau aikštelės, yra antroji 20x18 m dydžio aikštelė. Ji pakilusi apie 10 m nuo vandens lygio. Gyvenvietė yra į pietryčius nuo piliakalnio esančiame lygiame lauke ir į pietvakarius už bevardžio upelio gana lygiame lauke. Piliakalnis datuojamas I tūkstantmečio II p. – II tūkstantmečio pr. 2013 – 10 – 01 apžiūrint piliakalnį ir planuojamas tyrimų vietas piliakalnio pietiniame šlaite išvirtusio medžio (priedas 2, radimvietė) vietoje buvo pastebėta apdegusių smulkių akmenų, molio tinko gabalėlių ir pora smulkių lipdytos keramikos lygiu paviršiumi šukių.

Tyrimų tikslas ir pobūdžio pagrindimas: remiantis Mokslinės archeologijos komisijos 2013 – 09 – 17 posėdžio Nr. 45 nutarimu „suprojektuoto pėsčiųjų tako vietoje, perspektyviausiose vietose tikslinga ištirti kelis šurfus, o likusioje pėsčiųjų tako dalyje, polių gręžimo vietose, atlikti archeologinius žvalgymus“ (priedas 4) į pietus nuo piliakalnio pietinio šlaito esančioje žemumoje, prie bevardžio upelio, kur tikėtina galėjo būti gynybinis griovys planuojama ištirti 1x2 m dydžio šurfą, kiek aukščiau lygesnėje vietoje (vietoje, kur kultūrinis sluoksnis gali būti nesuardytas buvusios lauko scenos) taip pat vieną 1x2 m dydžio šurfą (žr. Priedą 2, šurfai 1 ir 2). Šalia piliakalnio, į pietus nuo didžiojo pylimo (vietose, kuriose kultūrinis sluoksnis tikėtina nebuvo pažeistas senų suolų įrengimo metu ir čia augusių medžių, kurie dabar nukirsti), būtų tiriamas

vienas 2x2 m dydžio ir vienas 1x1 m dydžio šurfai (šurfai 3 ir 4). Į rytus nuo piliakalnio esamų laiptų vietoje būtų tiriami trys 1x1 m dydžio archeologiniai šurfai. Prie pietinio piliakalnio šlaito, naujų takų vietose būtų atliekami tik archeologiniai žvalgymai, nes šurfų ištyrimui čia tikėtinai trukdytų gruntinis vanduo – čia 1992 – 1994 m. buvo vykdomi upės vagos ir pakrantės stabilizavimo darbai, nes potvynių metu žymiai pakilęs vanduo ardydavo piliakalnio šlaitą. Tiriant šurfus būtų siekiama nustatyti kultūrinio sluoksnio storį, išlikimo laipsnį, datuoti kultūrinio sluoksnio horizontus, tikintis patikslinti piliakalnio chronologiją. Likusiose takų ir laiptų polių gręžimo vietose atliekant archeologinius žvalgymus (vizualiai ir naudojant metalų iešdiklį) būtų surenkami archeologiniai radiniai. Aptikti radiniai, atidengtos struktūros fiksuojamos elektroniniu tacheometru. Šurfluose aptikus struktūras, esant galimybėms, šurfai būtų plečiami pilnesniam jų atidengimui.

Tyrimų apimtys: žvalgomųjų tyrimų metu planuojama ištirti du 2x1 m, vieną 2x2 m ir keturis 1x1 m dydžio archeologinius šurfus (iš viso 12 m²). Demontuojamų ir naujai įrengiamų laiptų ir takų vietose planuojama žvalgyti apie 260 m² plotą.

Tyrimų trukmė: žvalgomuosius tyrimus planuojama atlikti spalio mėn., archeologinius žvalgymus planuojama atlikti spalio – lapkričio mėn.

Ankstesnių tyrimų apžvalga: anksčiau archeologiniai tyrimai piliakalnio aplinkoje nevykdyti, išskyrus A. Tautavičiaus 1967 m. atliktus žvalgymus, kurių metu piliakalnio pagrindinėje aikštelėje rasta grublėtos keramikos (Tautavičius A., 1967 m. žvalgomosios archeologinės ekspedicijos ataskaita, Vilnius, 1968, p. 15, LII, B. 292).

Priedas 1. Burbaičių piliakalnio su gyvenvieta situacijos planas.

Priedas 2. Tyrimų vietos situacijos planas.

Priedas 3. Tyrimų vietų fotofiksacija.

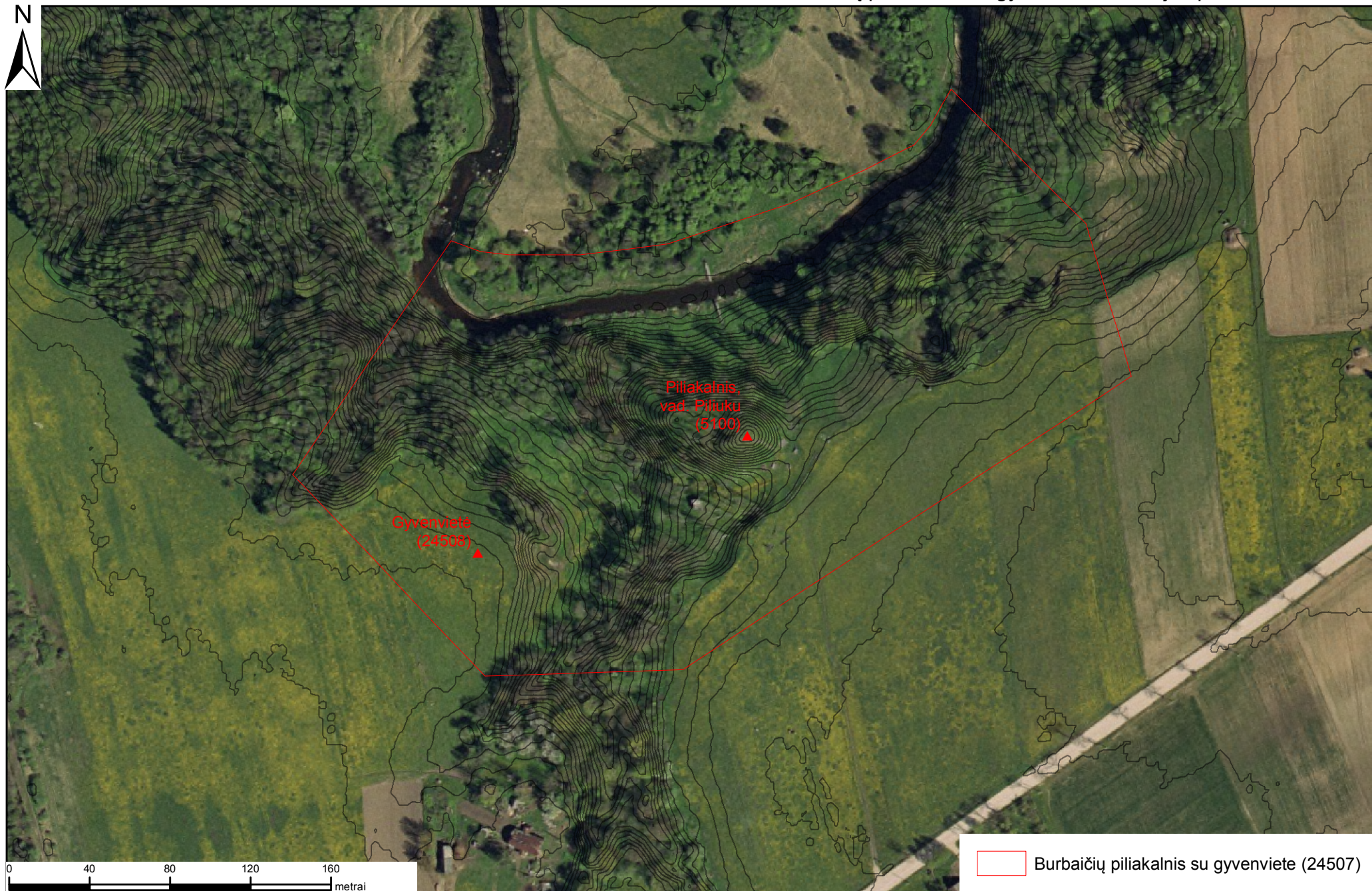
Priedas 4. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Mokslinės archeologijos komisijos 2013 – 09 – 17 posėdžio Nr. 45 protokolo išrašas.

Archeologas

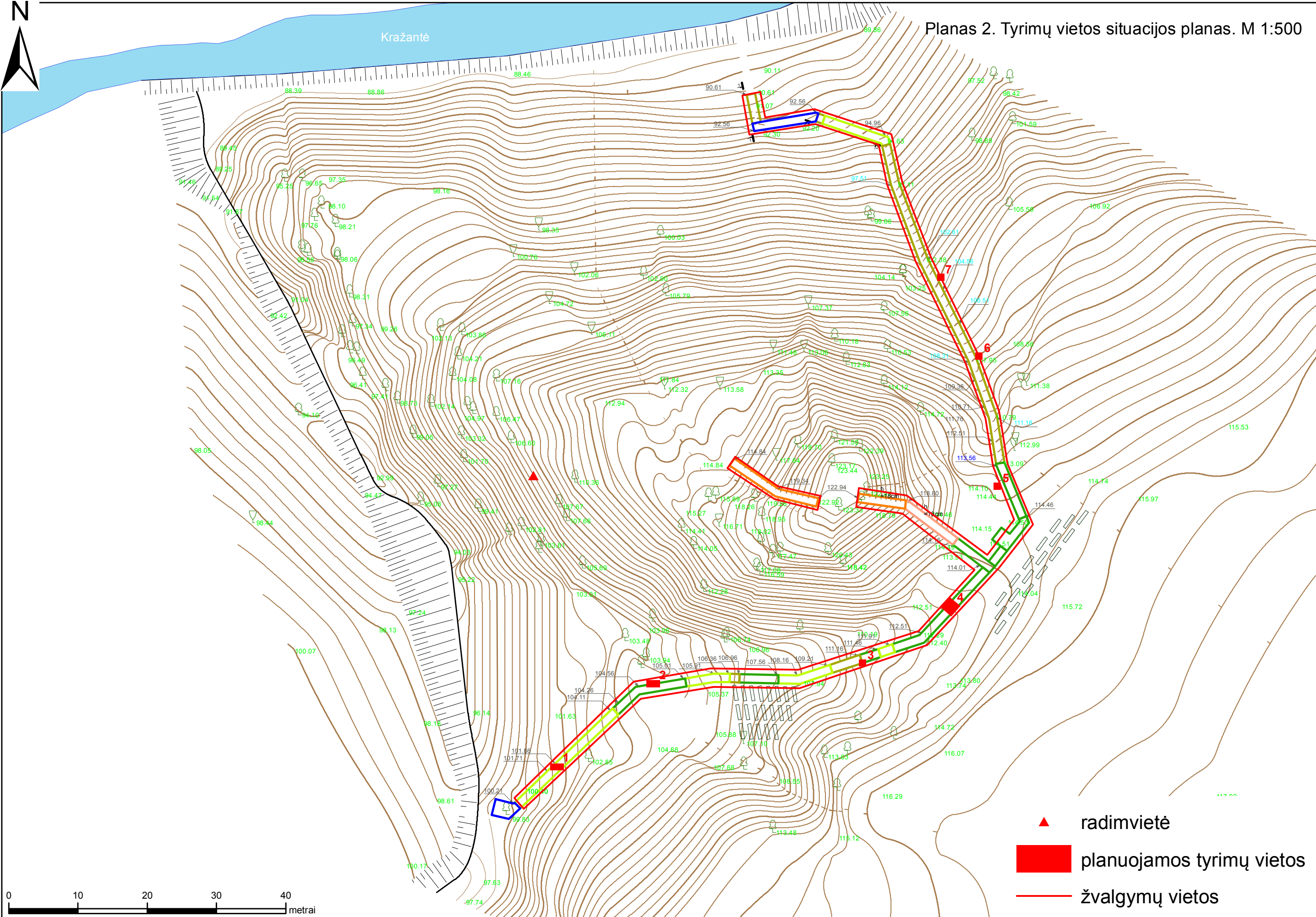
Darius Kontrimas

Planas 1. Burbaičių piliakalnio su gyvenviete situacijos planas. M 1:2500

Planas 2. Tyrimų vietos situacijos planas. M 1:500

- radimvietė
- planuojamos tyrimų vietos
- žvalgymų vietos

Tyrimų vietų fotofiksacija

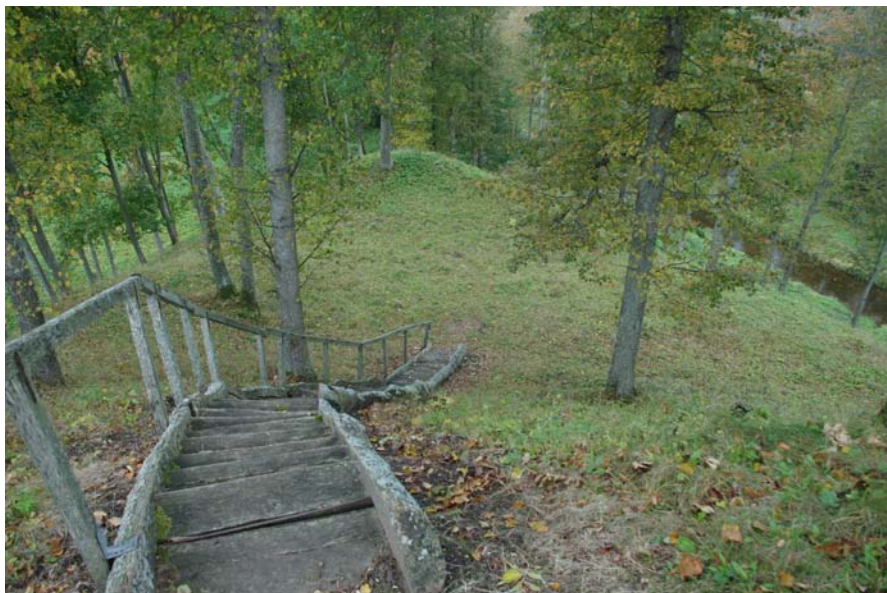
Pav. 1. Šurfų 1 ir 2 vietos, priekyje piliakalnio pietinis šlaitas.

Pav. 2. Šurfų 3 ir 4 vietos, priekyje didysis piliakalnio šlaitas.

Pav. 3. Esami laiptai ant pylimo, vaizdas iš ŠV pusės nuo aikštelės.

Pav. 4. Pagrindinė piliakalnio aikštelė, vaizdas nuo didžiojo pylimo.

Pav. 5. Projektuojamo tako ir šurfo 2 vieta, vaizdas iš PV pusės.

Pav. 6. Esami laiptai prie piliakalnio R šlaito, šurfo 6 ir 7 vietos, vaizdas iš Š pusės (nuo Kražantės).

Pav. 7. Piliakalnio V šlaite išvirtusio medžio vietoje matomi apdegę akmenys ir molio tinko gabalai, vaizdas iš ŠR pusės.

**KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTO PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS
MOKSLINĖS ARCHEOLOGIJOS KOMISIJOS**

2013-09-17 POSĖDŽIO NR. 45 PROTOKOLO IŠRAŠAS

2013-09-18

Vilnius

Posėdžio pirmininkas: Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos (toliau - KPD) Mokslinės archeologijos komisijos (toliau – MAK) pirmininkas prof. dr. Albinas Kuncevičius.

Posėdžio sekretorius: Valdas Lučunas.

Posėdžio pradžia: 2013-09-17, 15 val.

Posėdyje dalyvavo:

MAK nariai: dr. Laurynas Kurila, prof. dr. Ilona Vaškevičiūtė, doc. dr. Aleksas Luchtanas (archeologinių tyrimų projektams pastabas el. paštu pateikė doc. dr. Gintautas Zabiela ir dr. Ernestas Vasiliauskas).

Ne MAK nariai: archeologas S. Patkauskas, KPD direktorė D. Varnaitė, Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos direktoriaus pavaduotojas R. Pakalnis, projekto specialistas K. Sviklas, Kelmės rajono savivaldybės Kraštotvarkos, paveldosaugos ir statybos skyriaus vedėjas A. Kazlauskas.

SVARSTYTA:

- 1. Burbaičių piliakalnio aplinkos sutvarkymo ir infrastruktūros gerinimo, projekto įgyvendinimui reikalingų archeologinių tyrimų pobūdžio ir apimčių klausimas.*

KALBĖJO:

Klausimą pristatė A. Kazlauskas. Burbaičių piliakalnio su gyvenviete (24507), esančio Kelmės r. sav., Burbaičių k. teritorijoje senų ir netinkamų naudoti laiptų ir takų vietoje, vietinės bendruomenės iniciatyva suprojektuotas naujas pėsčiųjų takas, kurio įrengimui bus skirtos Europos sąjungos struktūrinių fondų lėšos. Takus ir laiptus planuojama įrengti ant betoninių polių (15 cm skersmens, kas 5 m atstumu) ir metalinių kampuočių (5X5 cm) sukaltų į žemę. Kreiptasi į archeologus dėl būtinų archeologinių tyrimų pėsčiųjų tako vietoje atlikimo. Gautas pasiūlymas atlikti visos trasos detaliuosius tyrimus, kurio kaina beveik dvigubai didesnė nei Burbaičių piliakalnio aplinkos sutvarkymo ir infrastruktūros gerinimo projekto įgyvendinimas. Tokia situacija verstų atsisakyti naujo pėsčiųjų tako įrengimo ir gražinti ES lėšas. MAK nariai susipažino su situacija ir pasisakė, kad visos trasos detalieji tyrimai nėra tikslingi.

NUTARTA (bendru sutarimu):

- 1. Burbaičių piliakalnio aplinkos sutvarkymo ir infrastruktūros gerinimo, projekto įgyvendinimui reikalingų archeologinių tyrimų pobūdžio ir apimčių klausimas.*

MAK nuomone, Burbaičių piliakalnio su gyvenviete (24507), esančio Kelmės r. sav., Burbaičių k. teritorijoje suprojektuoto pėsčiųjų tako vietoje, perspektyviausiose vietose tikslinga iširti kelis šurfus, o likusioje pėsčiųjų tako dalyje, polių gręžimo vietose, atlikti archeologinius žvalgymus.

Komisijos sekretorius

Valdas Lučunas